

Reactie gemeente 's-Hertogenbosch internetconsultatie Wet inburgering

Met belangstelling hebben wij het concept wetsvoorstel gelezen.

A. Onderstaande aandachtspunten willen wij het Ministerie meegeven betreffende de Wet Inburgering:

1. Onderwijsroute

- In artikel 8 wordt in lid 1 een leeftijdscriterium benoemd van 28 jaar. Waarom is er voor deze leeftijd gekozen? Als we aansluiting met de Participatiewet willen zoeken, zou het beter zijn om te kiezen voor 27 jaar, zodat in de uitvoering van de Participatiewet en de voorgestelde Inburgeringswet dezelfde grens gehanteerd wordt.
- In artikel 8 wordt in lid 2 een beschrijving gegeven van het taalschakeltraject. U geeft aan dat een taalschakeltraject conform is artikel 7.3.1., eerste lid, onderdeel f. Betekent dit dat de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB) ook aangepast zal worden middels een ministeriële regeling? Realiseert u zich dat de voorgestelde wijziging een forse impact zal hebben op het budgetten van de WEB en de gemeentelijke plannen ter bestrijding van de laaggeletterdheid?

2. Voorbereidingstraject

In het huidige voorstel wordt de voorbereiding op de inburgering gerealiseerd door een instelling die bij maatregel zal aangewezen worden. Dit staat op gespannen voet met de ambitie om inburgering onder gemeentelijke regie vanaf dag één te starten. Bij gemeentelijke regie past de ruimte om het inburgeringstraject al tijdens het AZC verblijf te starten, ofwel om dit op andere wijze te organiseren. Die keuze zou aan gemeenten moeten zijn. Alleen op deze manier kunnen gemeenten een doorlopende leerlijn voor de inburgeraar garanderen.

3. De brede intake en de leerbaarheidstoets

In het huidige voorstel staat het voornemen om de leerbaarheidstoets door een onafhankelijke partij te laten afnemen. Het afnemen van de leerbaarheidstoets door een onafhankelijke partij is een prima plan. Echter, in lijn met de regierol die gemeenten in dit stelsel krijgen, ligt het voor de hand het moment van afname van de toets lokaal te kunnen bepalen, door een zelf aan te wijzen onafhankelijke partij.

4. Maatschappelijke begeleiding

In het huidige voorstel is de doelgroep van de maatschappelijke begeleiding verruimd ten opzichte van de huidige wetgeving. Tevens zullen de activiteiten echter van andere aard zijn dan hetgeen nu vaak door VluchtelingenWerk wordt geboden. Wij willen u aangeven dat nu de budgetten al krap zijn.

5. PIP en Inburgeringsaanbod. Gezinsmigranten

- In artikel 15 geeft u aan dat wij een beschikking voor het PIP moeten opstellen en u verwijst naar de Participatiewet. Wij willen u er op wijzen dat veel van de gezinsmigranten geen bijstandsuitkering ontvangen. Dit betekent dat wij deze verplichting niet kunnen opleggen.
- In artikel 19 maakt u een duidelijk onderscheid binnen de doelgroep van de inburgeraars. Wij vinden het onacceptabel dat er een tweedeling ontstaat binnen de groep inburgeringsplichtigen in een gemeente. Maar ook hiervoor geldt dat het duidelijk moge zijn dat het totale uitvoeringsbudget voor deze opgave in voldoende mate verruimd dient te worden.

6. Boetes

Het boete-regime is stevig geformuleerd. Constaterende dat veel betrokkenen uitkeringsgerechtigd zullen zijn, zal de mogelijkheid tot oplegging/inning van boetes veelal beperkt zijn. Een beter alternatief is dat gemeenten voldoende uitvoeringstijd beschikbaar gesteld krijgen

om mensen daadwerkelijk te begeleiden wanneer zij er om redenen niet in slagen te voldoen aan eisen

7. Ontzorgen

Wij vragen ons af of uw wetsvoorstel geen afbreuk doet aan de gedachte van “eigen verantwoordelijkheid oppakken”. Wij realiseren ons dat de statushouders in het begin begeleid moeten worden in hun financiële zelfredzaamheid en dat zij een “schone start” verdienen. Echter, we vinden het leveren van maatwerk cruciaal. Dat vergt om beleidsvrijheid op de duur van ontzorging en om de inzet van begeleiding richting financiële zelfredzaamheid. Alleen dan kan het beoogde doel van ontzorgen bereikt worden.

Daarnaast vragen wij ons af of het wetsvoorstel niet ook het aanvragen van toeslagen zou moeten omvatten. Immers toeslagen zijn een substantiële en noodzakelijke inkomstenbron voor bijstandsgerechtigden. En bovendien wellicht de meest gecompliceerde opgave van hun financiële administratie. Veel schuldenproblematiek wordt veroorzaakt door terugvorderingsacties van de fiscus.

8. Wijziging van de Wet educatie en beroepsonderwijs.

Voor ons is onduidelijk hoe u de WEB wil aanpassen. Onder A geeft u aan dat de inburgeringsplichtigen geen gebruik mogen maken van de WEB opleidingen, maar onder B vraagt u informatie over de inburgeringsplichtigen die een WEB opleiding hebben gevolgd.

9. Financiën

- In uw voorstel worden gemeenten afgerekend op succesvolle inburgeringstrajecten. Dit sluit niet aan bij de verantwoordelijkheid van gemeenten om de inburgeraar in staat te stellen in te burgeren. Op die prestatie kunnen gemeenten worden afgerekend. Het succesvol afronden van een inburgeringstraject blijft de verantwoordelijkheid van de inburgeraar zelf. Wij zijn overigens principieel tegenstander van prestatiebekostiging. Er zijn teveel factoren die wij niet rechtstreeks kunnen beïnvloeden.
- Uw inschatting is dat 60% van de inburgeringsplichtigen de B1 route kan gaan doorlopen. Onze inschatting (gebaseerd op de recente instroom) is dat dit te optimistisch is. Wij wijzen u erop dat het o.i. onmogelijk is om met het budget waarmee u rekent, deze niveau-verhoging te bewerkstelligen.
- Ook voor de Z-route vragen wij ons oprecht af hoe uw ministerie kan stellen dat met dezelfde middelen voor taal en beperkt extra budget voor participatie, zoveel meer gedaan kan worden.
- In de Memorie wordt gesteld dat de budgettaire kaders voldoende zouden zijn om aanbieders een reële prijs te bieden. Wij zijn het eens met de constatering dat een correct tarief betaald dient te worden. Ons eerdere inkijkje in de onderliggende calculaties van het ministerie baart ons echter grote zorgen. Het budget B1 bijvoorbeeld is (iets) minder hoog dan voorheen de maximale lening tot A2 niveau. Nu dient dus een hoger niveau met minder geld ingekocht te worden. Wij begrijpen niet hoe dat kan.
- In uw kamerbrief spreekt u van voldoende budgettaire kaders om een race naar de bodem te voorkomen. Vervolgens geeft u aan regels te gaan stellen t.a.v. een reële prijs. Wij willen u nog een keer attenderen op het feit dat de gemeenten grote zorgen hebben of de beschikbare middelen reëel zijn.

Daarnaast willen we het Ministerie een aantal vragen stellen:

1. Zijn de Turkse burgers in het nieuw wetsvoorstel inburgeringsplichtig?

Ten slotte willen we een technische opmerkingen aan het Ministerie geven:

1. In artikel 37 lid 1 wordt gesproken over 'artikel 14, vierde lid', terwijl dit vierde lid niet bestaat.